

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/29/2025
Identifikačné číslo spisu: 6123306947
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6123306947.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobcu: DD21 s.r.o., so sídlom Švábska 107, 080 05 Prešov, IČO: 43 818 030, zastúpeného Peter Farkaš, advokátska kancelária spol. s r.o., so sídlom Puškinova 16, 080 01 Prešov, IČO: 36 855 928, proti žalovanému: GreenEco Home s.r.o., so sídlom Slánska 272/5, 080 05 Teriakovce, IČO: 46 283 897, zastúpenému JUDr. Martinom Staroňom, advokátom so sídlom Hlavná 89, 080 01 Prešov, o zaplatenie 6.110,90 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 23Cb/77/2023, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 27. mája 2025, č. k. 4Cob/96/2024-140, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 27. mája 2025, č. k. 4Cob/96/2024-140 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 23. januára 2024, č. k. 23Cb/77/2023-92 I. výrokom žalobu zamietol a II. výrokom žalovanému vo vzťahu k žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenu upomínaciu súdu dňa 28.04.2023 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 6.110,90 eura a úrok z omeškania 11,50 % ročne zo sumy 6.110,90 eura od 01.01.2023 do zaplatenia. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že medzi stranami sporu došlo k uzatvoreniu zmluvy o dielo č. 28/3/2022 na realizáciu zatrávňovacieho parkoviska na objekte Švábska 107, 080 05 Prešov, v súlade s priloženou právnou a účtovnou dokumentáciou, ktorá tvorila prílohy. Uviedol, že písomným podaním zo dňa 11.07.2022 bolo zo strany žalovaného oznámené, že neuznáva skutočnosť v zmysle, ktorých by bola daná jeho zodpovednosť za vady diela podľa § 428 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej tiež „Obchodného zákonníka“), ktoré spočívajú v nedostatočnom zatrávnení riešenej plochy. Napriek tomuto žalobca opätovne realizoval písomné podanie zo dňa 14.07.2022, v zmysle ktorého poprel v celom rozsahu skutkové tvrdenia žalovaného vyjadrené v

stanovisku zotrval na tom, že žalovaný je zodpovedný za vady diela - nedostatočné zatrávenie riešenej plochy, ktorá vada v zmysle obsahu predmetného stanoviska bola spôsobená nesprávnym technologickým postupom a použitím nesprávnych materiálov (substrátu), prípadne v absencii ďalších skutočností podstatných pre správne vykonanie diela. Ku komunikácii strán sporu v štádiu pred podaním žaloby žalobca dodal, že táto tvorí prílohu podania ako listinný dôkaz. Pokiaľ ide o voľbu nároku zo strany žalobcu tento uviedol, že požadované bolo odstránenie vady diela spôsobom, ktorý vo výsledku bude predstavovať komplexné zatrávenie riešenej plochy a to v primeranej 15-dňovej lehote odo dňa doručenia výzvy, táto zostala bez odpovede a uplynula lehota márne.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 436, § 437 ods. 1 až 5, § 536, § 357, § 554 ods. 1, § 560 ods. 1 až 4, § 561, § 562, § 564 Obchodného zákonníka. K podstate žaloby konajúci súd uviedol, že táto v zmysle žalobného návrhu bola daná tým, že dielo malo vady a keďže žalovaný ako zhotoviteľ mal pre žalobcu ako objednávateľa vykonať dielo v zmysle § 554 ods. 1 Obchodného zákonníka riadne a včas, zhotoviteľ podľa § 560 ods. 2 Obchodného zákonníka zodpovedá za vady, ktoré má dielo v čase jeho odovzdania. Za vady diela, na ktoré sa vzťahuje záruka za akosť, zodpovedá zhotoviteľ v rozsahu tejto záruky. Keďže k vadám diela došlo po odovzdaní tohto diela žalovaný bol vyzvaný zrejme ústne žalobcom, že uvedené dielo má vady nakoľko žalobca v žalobe poukázal na písomné podanie žalovaného zo dňa 11.07.2022 s tým, že je to písomná notifikácia podľa ustanovenia § 428 Obchodného zákonníka.

4. Podľa súdu prvej inštancie nesporné v danej právnej veci bolo, že žalobca uplatnil nárok najprv tým spôsobom, aby žalovaný odstránil predmetné vady diela. V týchto prípadoch, ak dielo má vady v zmysle § 564 Obchodného zákonníka sa primerane použijú § 436 a § 441. Na základe vyššie uvedeného potom žalobca podľa zistení okresného súdu postupoval tak, že si uplatnil reklamáciu a to listom zo dňa 14.07.2022, v ktorom poukázal na tú skutočnosť, že zhotoviteľ diela nedostatočne zatrávil riešenú plochu čo vzniklo nesprávnym technologickým postupom a použitím nesprávnych materiálov (substrátu), prípadne v absencii ďalších skutočností podstatných pre správne vykonanie diela a požadoval výsledok komplexné zatrávenie riešenej plochy v lehote 15 dní od doručenia tohto podania. Uvedený postup bol podľa okresného súdu v súlade s § 437 ods. 1 Obchodného zákonníka.

5. Následne, keďže žalovaný uvedené vady v určenej lehote neodstránil, tieto odstránil žalobca s tým, že podľa § 437 ods. 5 Obchodného zákonníka ak predávajúci, v tomto prípade sa to vzťahuje na zhotoviteľa, neodstráni vady tovaru v lehote vyplývajúcej z odseku 3 alebo 4 môže kupujúci uplatniť nárok na zľavu z kúpnej ceny alebo odstúpiť, ak upozorní predávajúceho na úmysel odstúpiť od zmluvy pri určení lehoty podľa odseku 3 alebo v primeranej lehote pred odstúpením od zmluvy. V zmysle uvedeného paragrafu súd poukázal na to, že zákon neumožňuje, aby si žalobca vady odstránil sám na náklady žalovaného ako zhotoviteľa, ale v zmysle tohto paragrafu v prípade, ak zhotoviteľ uvedené vady neodstráni, môže si objednávateľ uplatniť nárok na zľavu z kúpnej ceny.

6. Žalobca si v tomto prípade (žalovaný - zhotoviteľ), neodstránil vady, podaním zo dňa 01.12.2022 si uplatnil zľavu z ceny diela, ktorú vyčíslil vo výške nákladov na jej odstránenie treťou osobou v celkovej sume 6.111 eur. Žalovaný namietal, že žalobca zmenil uplatňovaný nárok na zľavu z ceny diela, tu však žalobca postupoval v zmysle zákona.

7. Aby súd mohol priznať žalobcovi zľavu z kúpnej ceny musí mať podľa okresného súdu za preukázané, že predmetné dielo malo vady, teda že nebolo zhotovené riadne. Čo sa týka preukázania väd, predovšetkým medzi stranami bola sporná tá skutočnosť či vôbec ide o vady (existencia väd), za ktoré zodpovedal žalovaný (zodpovednosť zhotoviteľa) v zmysle dojednania toho čo bolo predmetom zmluvy.

8. Súd prvej inštancie poukázal, že žalovaný sa bránil tým, že dielo nemalo vady a za predmetné vady nezodpovedá, poukazoval na to, že v rámci rozpočtu, ktorý tvorí prílohu zmluvy o dielo žalovaný s vedomím žalobcu neplnil dodávku záhradníckeho substrátu a zeminy ani dodávku trávnatého koberca (viď č.III. odporu žalovaného). Súd prvej inštancie sa v tomto smere stotožnil s vyjadrením žalovaného,

že predmetom zmluvy o dielo nebolo dodanie trávnikového koberca a jeho následná údržba (aj keď doslovne by malo byť uvádzané trávnikový koberec v zatravnovacích dielcoch súd používa skrátený pojem majúc na mysli, samozrejme, zatravnenie v zatravnovacích dielcoch), súd tu poukázal, že už pri samotnom preukazovaní, či má dielo vady, je nutné uniesť dôkazné bremeno vo vzťahu k tomu, aký bol dohodnutý výsledok diela v zmluve, preto je potrebné, aby zmluvné strany výsledok dobre precizovali a porovnali skutočné dielo s dohodou o tomto výsledku diela.

9. V danej právnej veci podľa okresného súdu žalobca tvrdil, že dielo nezodpovedá výsledku určenému v zmluve - konkrétne za vadu označil nedostatok zatravnenia riešenej plochy, súd opakovane uvádza, že zo zmluvy o dielo nevyplýva, že by výsledok činnosti žalovaného ako zhotoviteľa mal spočívať v zatravnení riešenej plochy - s výsledkom „zelený hustý trávnik“ aj v rozpočte je uvedené založenie trávnik výsevom t. j. semenami. Tomuto napokon podľa konajúceho súdu zodpovedá preberací protokol, ktorý žalobca podpísal bez námietok, že preberá zmes zmiešanou zemínou s pieskom a trávny osivom a následne zhutnenie a osev trávy navyše (článok II písm. a/). V danom spore podľa protokolu o odovzdaní a prevzatí diela do užívania zo dňa 16.05.2022 žalovaný odporúčal aj následnú starostlivosť o (v tom čase budúcu) zatravnenu plochu pravidelným zavlažovaním, hnojením kosením a naopak neodporúčal parkovanie a jazdenie automobilmi. Taktiež odporúčal sledovať plochu - doplniť zemínou, prípadne dosahom trávneho semena. V zmysle protokolu v čase odovzdania diela žiadne vady vytknuté zo strany objednávateľa zhotoviteľovi neboli.

10. Žalobca napriek uvádzaným námietkam v odpore zo strany žalovaného, čo sa týka výsledku diela sa vo vyjadrení k odporu k tomuto, podľa okresného súdu nevyjadril a ani neoznačil žiadne prostriedky procesného útoku, ktorými by uniesol dôkazné bremeno, čo sa týka rozporu predmetu zmluvy o dielo teda, že dielo zodpovedá výsledku určenému v zmluve.

11. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v prípadoch ako je aj zmluva o dielo, ktoré sa týkajú stavebných činností, nemá odborné znalosti na možnosť posúdenia predmetných skutočností, nakoľko na takéto posúdenie sú potrebné osobitné odborné znalosti a teda definičným kritériom je určitá odbornosť resp. vedeckosť. V danej právnej veci však predloženie faktúry vypracovanej treťou osobou bez bližšej špecifikácie, podľa konajúceho súdu nemožno hodnotiť ako dôkaz, ktorý by preukazoval výšku samotnej zľavy v zmysle ustanovenia § 439 ods. 1 Obchodného zákonníka, nakoľko faktúra nevedie k poznatkom o tak vysokom stupni pravdepodobnosti určitého tvrdenia, že ho možno považovať za prakticky isté, teda nepreukazuje rozdiel medzi dohodnutou cenou diela bez väd a cenou diela s vadami.

12. Súd prvej inštancie uviedol, že nevykonal dokazovanie predloženou fotodokumentáciou na pojednávaní zo strany právneho zástupcu žalobcu a ani neakceptoval návrh na vykonanie dokazovania realizovaný zo strany žalovaného na výsluch štatutárneho zástupcu žalovaného a svedkov. Návrh žalobcu na vykonanie dokazovania fotodokumentáciou, podľa okresného súdu nebol ani reakciou na nové, doposiaľ jemu neznáme skutočnosti, ktoré by vyplynuli z vyjadrení žalovaného, ktorý naopak fotodokumentáciu predložil už spolu s odporom; o obsahu odporu a vyjadrení žalovaného žalobca mal vedomosť a prostriedkami procesného útoku a ani prostriedkami procesnej obrany včas nereagoval.

13. Okresný súd dodal, že žalobca ako strana sporu mal povinnosť včas so zásadou hospodárnosti označiť a predložiť dôkazy; súd doručil žalobcovi aj vyjadrenie žalovaného zo dňa 11.09.2023, ktoré si žalobca prostredníctvom právneho zástupcu prevzal dňa 30.11.2023, kde žalovaný opätovne poukázal na to, že žalobca nepredložil žiaden listinný dôkaz alebo odborný posudok o tom, v čom spočíva nesprávnosť technologického postupu alebo použitého materiálu, a požaduje zaplatenie nákladov, na nové zatravnenie už s dodávkou nového záhradníckeho substrátu s novým osivom, čo nebolo vôbec ani predmetom zmluvy o dielo zo dňa 29.03.2022 ani cenovej ponuky žalovaného.

14. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v prvom rade neuniesol dôkazné bremeno preukázať, že výsledok diela mal byť iný ako založenie trávnik výsevom (t. j. zatravnenie riešenej plochy zelenou trávou), že vady (nedostatočné zatravnenie riešenej plochy) boli spôsobené žalovaným nesprávnym

technologickým postupom riešenej plochy pred odovzdaním diela, a okrem iného žalobca taktiež nepreukázal, že by dodržal usmernenia týkajúce sa starostlivosti o výsledok diela (po založení trávnik výsevom) v zmysle protokolu o prevzatí diela, a to najmä zavlažovanie trávnik, žalobca zároveň neunesol dôkazné bremeno (a to ani minimálne označením dôkazov) ani vo vzťahu k vyčísleniu zľavy z ceny diela za vady, ktorá predstavuje rozdiel medzi zmluvnou cenou diela a cenou diela s vadami, z týchto dôvodov žalobu zamietol.

15. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, § 262 CSP.

16. Na odvolanie PhDr. Y. Y., narodeného XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX P., Krajský súd v Košiciach uznesením z 27. mája 2025, č. k. 4Cob/96/2024-140 odvolanie odmietol (I. výrok) a stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (II. výrok).

17. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd s poukazom na § 359 písm. b/ CSP uviedol, že stranami sporu sú žalobca a žalovaný (§ 60 CSP), teda v danom prípade obchodné spoločnosti DD21 s.r.o. a GreenEco Home s.r.o. Jedine tieto obchodné spoločnosti, resp. z dôvodu zamietnutia žaloby predovšetkým obchodná spoločnosť DD21 s.r.o., boli oprávnené podať odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 23Cb/77/2023-92 zo dňa 23. januára 2024.

18. Krajský súd v Košiciach poukázal, že z hlavičky, ako aj záverečnej časti odvolania zo dňa 27.03.2024 podaného zástupcom Peter Farkaš, advokátska kancelária spol. s r.o. vyplýva, že toto podanie urobil právny zástupca za fyzickú osobu PhDr. Y. Y., ktorý je osobou odlišnou od strán sporu. Odvolací súd dodal, že vadou odvolania je aj to, že odvolanie bolo podané oneskorene, neoprávnenou osobou alebo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Ide o vady odvolania, ktoré nemožno odstrániť a ktoré majú za následok odmietnutie odvolania podľa § 386 písm. a) až c) CSP. Na odstránenie týchto väd súd odvolateľa nevyzýva (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, komentár k § 373 CSP).

19. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd uzavrel, že predložené odvolanie podala osoba odlišná od strán sporu a ide o vadu podania, ktorú nemožno odstrániť. Preto takto podané odvolanie podané PhDr. Y. Y., krajský súd odmietol ako podané neoprávnenou osobou.

20. Výrok o náhrade trov odvolacieho konania sa zakladá podľa § 396 ods. 1 CSP a § 257 CSP.

21. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. l. 149 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f) CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) v dovolaní uviedol, že postup pri vydaní napadnutého rozhodnutia je zo strany odvolacieho súdu spojený so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti), kedy pre vydanie uznesenia neboli naplnené skutkové predpoklady a odvolací súd sa tak vecne nezaoberal podaným odvolaním.

23. Podľa dovolateľa neobstojí záver odvolacieho súdu, ktorý vyjadril prostredníctvom ods. 11 v časti odôvodnenia uznesenia, v zmysle ktorého má byť z predloženého odvolania zrejmé, že toto podala osoba odlišná od strán sporu a ide o vadu podania, ktorú nemožno odstrániť, a preto odvolaciemu súdu neostávalo iné len odvolanie podané PhDr. Y. Y. odmietnuť podľa § 386 písm. b) CSP ako podané neoprávnenou osobou.

24. K takémuto nesprávnemu záveru odvolací súd podľa dovolateľa nemohol dospieť a nedospel by za predpokladu, že by sa odvolaním a jeho materiálnou stránkou riadne zaoberal a vecne ju analyzoval, nakoľko na základe takéhoto postupu by nevyhnutne musel stotožniť podľa obsahu odvolania skutkovú,

právnú a účastnícku identitu s odvolateľom DD21, s.r.o. v nadväznosti aj na jeho doterajšiu procesnú produkciu, teda odvolací súd prihliadal izolovane iba formálnu stránku a chybu v písaní.

25. V predmetnej veci podľa dovolateľa absentuje skutočnosť, že chybne označený žalobca prostredníctvom osoby jeho konateľa ako - PhDr. Y. Y. toto odvolanie nepodal, nakoľko ho nevyhotovil, nepodpísal, neuplatnil na podanie voči súdu a rovnako tak na tieto úkony nespĺnomocnil inú osobu. V tomto prípade ide o výlučne chybu v písaní, kedy zo všetkých okolností predmetnej veci je zrejmé, že odvolanie bolo podané cestou splnomocneného advokáta na základe plnej moci zo dňa 11.07.2022 pre celé konanie v súlade s plnou mocou založenou v súdnom spise z úrovne spoločnosti DD21 s.r.o. ako žalobcu.

26. V tomto ohľade dovolateľ konštatuje, že odvolací súd v napadnutom uznesení ignoroval podstatné skutkové okolnosti, v zmysle čoho uplatnil formalistický a prísny prístup, ktorého následkom je porušenie práv žalobcu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Išlo o podanie neúplné, kedy absentovalo označenie žalobcu a do úvahy správne prichádzal postup podľa § 129 CSP. Uvedené skutočnosti podľa dovolateľa potvrdzujú nesprávnosť postupu odvolacieho súdu, v zmysle ktorého nebola na mieste aplikácia a postup podľa ustanovenia podľa § 386 písm. b) CSP ako podanie uskutočnené neoprávnenou osobou, nakoľko zo všetkých okolností prípadu je zrejmé, že odvolacím súdom označená osoba PhDr. Y. Y. toto odvolanie nepodala.

27. Opakovane dovolateľ zdôraznil, že podanie bolo vypracované, podpísané a podané advokátom oprávneného subjektu - spoločnosti DD21 s.r.o. V takomto prípade nie je naplnený predpoklad neodstrániteľnej vady podľa § 386 písm. b) CSP, pretože skutočná vôľa a totožnosť odvolateľa je z podania zrejmá. Ak by aj vznikli pochybnosti, súd bol povinný aplikovať § 129 CSP a vyzvať na odstránenie nejasnosti, nie odprieť spravodlivosť, čo sme už prv uviedli.

28. Ak by aj boli pochybnosti o tom, v mene koho bolo odvolanie podané, súd mal podľa názoru dovolateľa v súlade s § 129 CSP vyzvať na odstránenie tejto vady, resp. nejasnosti. Ústavné princípy a judikatúra Ústavného súdu SR dlhodobo konštatujú, že ak existuje nejasnosť alebo neúplnosť v podaní, musí mať účastník možnosť ju odstrániť, a súd nesmie vylučovať súdnu ochranu len na základe formálneho nedostatku.

29. Dovolateľ má týmto za to, že dovolanie je v celom rozsahu dôvodné, spĺňa náležitosti podľa príslušných ustanovení CSP a že dostatočným spôsobom poukázal na dovolacie dôvody. Dovolací návrh žalobcu ako dovolateľa znie, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach a vrátil mu vec na ďalšie konanie, prípadne napadnuté uznesenie zmenil v celom rozsahu v prospech žalobcu.

30. Žalovanému bola doručená výzva na vyjadrenie k dovolaniu žalobcu dňa 29.9.2025 a tento doručil vyjadrenie k dovolaniu konajúcemu súdu dňa 27.10.2025, t. j. po súdom stanovenej 10-dňovej lehote, z ktorého dôvodu sa na takto neskôr podané vyjadrenie neprihliada (§436 ods. 3 CSP).

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že je dovolanie dôvodné.

32. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

33. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie

nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 CSP (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

34. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

35. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

36. Podľa § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

37. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý odvolanie PhDr. Y. Y., narodeného XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX P., uznesením z 27. mája 2025, č. k. 4Cob/96/2024-140, odmietol. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

38. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videl dovolateľ v tom, že odvolací súd v napadnutom uznesení ignoroval podstatné skutkové okolnosti, v zmysle čoho uplatnil formalistický a prísny prístup, ak aplikoval a postup podľa ustanovenia podľa § 386 písm. b) CSP a podanie ako uskutočnené neoprávnenou osobou odmietol, a to bez ďalšieho s odkazom na § 129 CSP.

39. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že z hlavičky, ako aj záverečnej časti odvolania zo dňa 27.03.2024 podaného zástupcom Peter Farkaš, advokátska kancelária spol. s r.o. vyplýva, že toto podanie urobil právny zástupca za fyzickú osobu PhDr. Y. Y., ktorý je osobou odlišnou od strán sporu. Preto mal odvolací súd za to, že predložené odvolanie podala osoba odlišná od strán sporu a ide o vadu podania, ktorú nemožno odstrániť.

40. Krajský súd v Košiciach poukázal, že z hlavičky, ako aj záverečnej časti odvolania zo dňa 27.03.2024 podaného zástupcom Peter Farkaš, advokátska kancelária spol. s r.o. vyplýva, že toto podanie urobil právny zástupca za fyzickú osobu PhDr. Y. Y., ktorý je osobou odlišnou od strán sporu. Odvolací súd dodal, že vadou odvolania je aj to, že odvolanie bolo podané oneskorene, neoprávnenou osobou alebo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Ide o vady odvolania, ktoré nemožno odstrániť a ktoré majú za následok odmietnutie odvolania podľa § 386 písm. a) až c) CSP.

41. Podľa § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právne úkony právnickej osoby vo všetkých veciach robia tí, ktorí sú na to oprávnení zmluvou o zriadení právnickej osoby, zakladacou listinou alebo zákonom (štatutárne orgány).

42. Podľa § 13 ods. 1 druhá veta Obchodného zákonníka, právnická osoba koná štatutárnym orgánom alebo za ňu koná zástupca. Ustanovenia tohto zákona o jednotlivých obchodných spoločnostiach a o družstve určujú štatutárny orgán, ktorého konanie je konaním podnikateľa (ods. 2). Podľa § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka, štatutárnym orgánom spoločnosti je jeden alebo viac konateľov. Ak je konateľov viac, je oprávnený konať v mene spoločnosti každý z nich samostatne, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

43. Dovolací súd zároveň poukazuje na doktrínálne závery k citovaným zákonným ustanoveniam a ku konaniu v mene právnickej osoby, z ktorých vyplýva nasledovné: Slovenský právny poriadok vychádza z konceptu priameho konania štatutárneho orgánu v mene právnickej osoby (či už súkromného alebo verejného práva). Zákon ustanovuje, ktorý orgán je štatutárnym orgánom právnickej osoby. Zákon v určitých prípadoch umožňuje, aby bol dohodnutý aj spôsob, ako budú členovia štatutárneho orgánu navonok vystupovať a svojim konaním zaväzovať právnickú osobu.

44. Konanie podnikateľa - právnickej osoby má svoj súkromnoprávny základ v Občianskom zákonníku, ktorý podľa úpravy de lege lata vychádza z tzv. teórie reality právnických osôb. Právnické osoby majú v zmysle tejto základnej úpravy (§ 18 ods. 1, § 19a ods. 1 Občianskeho zákonníka) spôsobilosť mať práva a povinnosti (právnú subjektivitu) a rovnako aj spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti (spôsobilosť na právne úkony). Spôsobilosť nadobúdať vlastnými úkonmi práva a povinnosti môže byť obmedzená len zákonom. Na takto vymedzenú spôsobilosť právnických osôb - podnikateľov na právne úkony, nadväzuje norma určujúca, kto v mene právnickej osoby prejaví vôľu tejto právnickej osoby právne relevantným spôsobom. Občiansky zákonník označuje osoby, ktoré sú oprávnené vo všetkých veciach (väzba na všeobecné vymedzenie spôsobilosti na právne úkony s vyššie vymedzenými odchýlkami) konať priamo v mene právnickej osoby ako „štatutárne orgány“. Tento pojem, ktorý je v zmysle ustanovenia § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka legislatívnou skratkou vymedzenou v Občianskom zákonníku, preberá Obchodný zákonník v diktii § 13 ods. 1 a ods. 2, čo sa týka ich oprávnenia konať navonok v mene spoločnosti, s tým, že pri jednotlivých druhoch obchodných spoločností a družstva špecifikuje označenie štatutárneho orgánu, vymedzuje jeho podstatu ako kolektívneho alebo individuálneho orgánu (prípadne ponecháva túto otázku na vôľu spoločníkov, napr. v spoločnosti s ručením obmedzeným) a dispozitívne ustanovuje spôsob konania v mene spoločnosti (samostatne alebo spoločne aspoň dvaja) a v družstve nariaďuje konanie aspoň dvoch členov predstavenstva pri úkonoch, ktoré ex lege majú mať písomnú formu (k tomu viď aj PATAKYOVÁ, M. In: PATAKYOVÁ, M. a kol. Obchodný zákonník. 4. vydanie. C. H. Beck: Bratislava, 2013, s. 50-51).

45. Štatutárnym orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným môže byť jeden konateľ ako individuálny štatutárny orgán alebo viac konateľov ako kolektívny štatutárny orgán. Jediný konateľ ako individuálny štatutárny orgán tento koná v mene spoločnosti vo všetkých veciach v neobmedzenom rozsahu vo vzťahu k tretím osobám.

46. Spôsobom konania v mene spoločnosti sa prejavuje vôľa právnickej osoby navonok voči tretím osobám, a to v zmysle ustanovenia Obchodného zákonníka a podľa úpravy v spoločenskej zmluve.

47. Pre posúdenie, či je dovolanie žalovaného prípustné, alebo nie, je potrebné zdôrazniť, že vôľa právnickej osoby sa navonok prejavuje konaním fyzických osôb oprávnených konať v jej mene. Predmetné konštatovanie platí tak v rovine hmotného práva, ako aj v rovine práva procesného vzhľadom na odkaz obsiahnutý v ustanovení § 72 CSP. Uvedené znamená, že v prípade konania osôb oprávnených konať v mene právnickej osoby ako štatutárny orgán, musí byť dodržaný zákonom (spoločenskou zmluvou alebo stanovami) určený spôsob konania fyzických osôb, aby bolo možné dospieť k záveru, že konanie určitej fyzickej osoby (vykonávajúcej pôsobnosť štatutárneho orgánu) v čase jej konania predstavuje prejav vôle právnickej osoby.

48. Odvolací súd v danej veci uzavrel, že predložené odvolanie podala osoba odlišná od strán sporu - PhDr. Y. Y. s tým, že ide o vadu podania, ktorú nemožno odstrániť. Preto takto podané odvolanie

podané, krajský súd odmietol ako podané neoprávnenou osobou.

49. Z Obchodného registra Okresného súdu Prešov, Oddiel: Sro, Vložka č. 19362/P je zrejmé, že štatutárnym orgánom žalobcu (konateľom), je PhDr. Y. Y., MBA, DBA, LL.M, M. XXXX/XX, P. XXX XX, ktorému vznikla funkcia dňa 23.11.2007. Konanie menom spoločnosti je podľa údajov v obchodnom registri dané tak, že konateľ v mene spoločnosti koná a podpisuje tak, že k obchodnému menu spoločnosti pripojí svoj podpis.

50. Je zrejmé, a to aj podľa zistenia odvolacieho súdu, že hlavička ako aj záverečná časť odvolania zo dňa 27.03.2024 je podávané označením zástupcu žalobcu - Peter Farkaš, advokátska kancelária spol. s r.o. Taktiež je zo zistenia odvolacieho súdu zrejmé, že predmetné podanie urobil právny zástupca za fyzickú osobu PhDr. Y. Y., ktorý je osobou odlišnou od strán sporu. Ako je však uvedené vyššie, PhDr. Y. Y. je štatutárnym orgánom žalobcu (od roku 2007, pozn. dovolacieho súdu), a to spoločnosti DD21 s.r.o., so sídlom Švábska 107, 080 05 Prešov, IČO: 43 818 030. Z obsahu podaného odvolania jednoznačne vyplýva, že sa dotýka tohto sporu a strany sporu - žalobcu spoločnosti DD21 s.r.o. ako právnickej osoby, nie fyzickej osoby PhDr. Y. Y., ktorý napokon v pozícii konateľa za žalobcu koná. Nemenej významná je skutočnosť, že ide o právny úkon nevyžadujúci povinné zastúpenie advokátom, ako je tomu v prípade podania dovolania, ale tento opravný prostriedok môže podať aj priamo neúspešná strana sporu.

51. V tejto súvislosti poukazuje dovolací súd na analogické závery, vyjadrené v Náleze ÚS SR sp. zn. II. ÚS 350/2021 z 27. októbra 2022 týkajúceho sa v praxi dlhodobo akceptovaných postupov súdov v prípade, ak za stranu sporu koná zástupca a tento súdu opomenie priložiť splnomocnenie. Podľa citovaného nálezu ÚS SR, „...v čase, keď súd nemá preukázané oprávnenie konať za túto osobu (splnomocnenie), chýba na podaní vlastne podpis strany, pretože podanie namiesto nej podpísal niekto úplne iný; súdy nedostatok preukázania splnomocnenia odstraňujú prostredníctvom výzvy na jeho doloženie, pretože nedostatok zastúpenia sa považuje za nedostatok podmienky konania (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu č. k. 1 Cdo 152/2010). Pokiaľ teda za stranu podá a podpíše podanie úplne nesúvisiaca osoba, jej domnelý zástupca, súdy tento nedostatok nevyhodnotia tak, že za stranu nekoná oprávnená osoba (v našom prípade osoba zapísaná v obchodnom registri), ale túto osobu vyzvú na odstránenie tohto nedostatku doplnením splnomocnenia. Je preto neprimerane prísne a v porovnaní s uvedenou situáciou nevyvážené, ak súd nedostatok podpisu druhého konateľa nemieni odstrániť a nezvratne tento omyl sankcionuje, avšak nedostatok podpisu strany odstráni v prípade, ak strana tvrdí, že je zastúpená a zabudla pripojiť splnomocnenie.“

52. Dovolací súd vyjadruje presvedčenie, že vyššie uvedené závery ústavného súdu sú aplikovateľné aj na predmetný spor, kedy formalistickým a prísny prístupom odvolací súd odmietol odvolanie podané PhDr. Y. Y., ktorý je štatutárnym orgánom žalobcu od roku 2007 v zmysle zápisu aj v obchodnom registri. Nejde o tretiu osobu, ktorá nemá so žalobcom žiadny súvis, resp. o neoprávnenú osobu, ktorej prejav vôle obsiahnutý v podanom odvolaní by nebolo možné pripísať žalobcovi - spoločnosti DD21 s.r.o., so sídlom Švábska 107, 080 05 Prešov, IČO: 43 818 030, za ktorého koná PhDr. Y. Y.. Pre úplnosť je potrebné poukázať aj na tú okolnosť, že PhDr. Y. Y. má ako pobyt uvedenú adresu M. XXXX/XX, XXX XX P., ktorá je totožná s tou adresou, ktorá je uvedená ako zapísaný údaj v obchodnom registri pri konateľovi žalobcu, t. j. PhDr. Y. Y.. Navyše do rozhodnutia odvolacieho súdu odvolateľ zjavnú nesprávnosť odstránil.

53. Dovolací súd preto dospel k záveru, že žalovaný dôvodne namietal, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f) CSP.

54. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 27. mája 2025, č. k. 4Cob/96/2024-140 zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie (ustanovenie § 449 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 450 CSP).

55. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

56. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.